

NATURA 2000-GEBIED: 063 BEKENDELLE
VERSLAG VELDBEZOEK DD. 24 JUNI 2016

Aanwezig namens Provincie:
Aanwezig namens Terreinbeheerder:

Overige aanwezigen:
Datum bezoek:

24 juni 2016

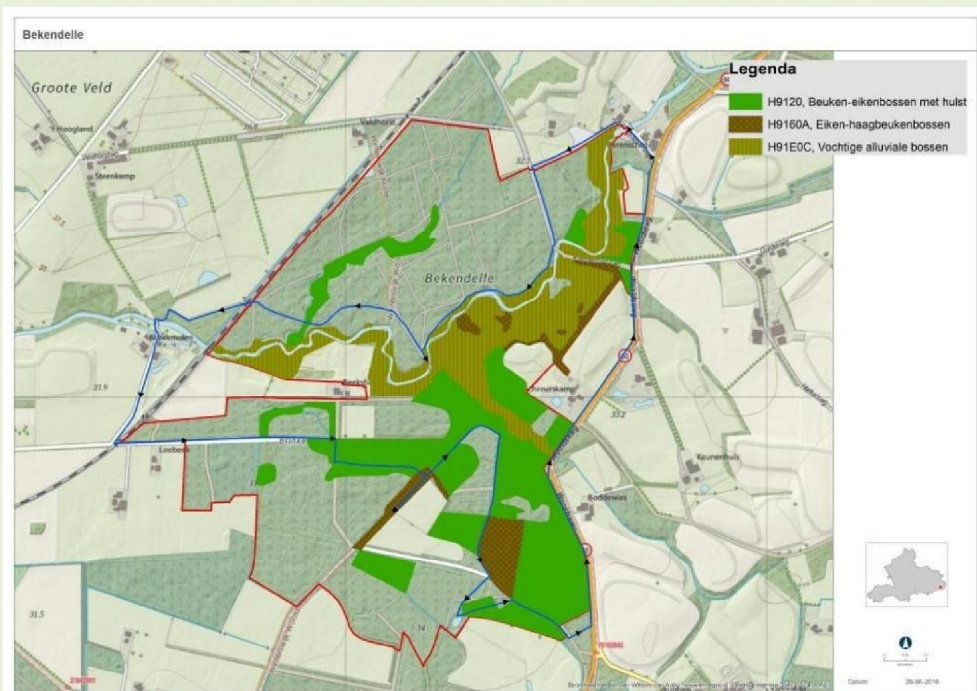
Doel

Het doel van het bezoek is na te gaan of de stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000 gebied Bekendelle zich ontwikkelen volgens verwachting, zoals is beschreven in de PAS-Gebiedsanalyse voor dit gebied. Dit in het licht van de voorgenomen maatregelen en het te verwachten effect op omvang en kwaliteit van de habitattypen. Het veldbezoek beperkt zich daarbij tot zichtbare ontwikkelingen en vormt een aanvulling op de overige monitoring die in het gebied plaatsvindt.

Als voorbereiding op het veldbezoek is de gebiedsanalyse bestudeerd en is aan de beheerders gevraagd eerder in het veld waargenomen signalen uit het veld bij het veldbezoek in te brengen.

Bevindingen

Bij het veldbezoek zijn alle voorkomende habitattypen bezocht langs de hieronder in blauw aangegeven route.

Bij het veldbezoek hebben we ons gericht op de drie aanwezige habitattypen en de ontwikkeling hiervan, in relatie tot de maatregelen die in de Gebiedsanalyse zijn opgenomen. Het

gebied is voor het grootste deel particulier eigendom en voor een beperkt deel in eigendom van Natuurmonumenten. In verband hiermee is Bosgroep Midden-Nederland eerste aanspreekpunt voor uitvoering van maatregelen in dit gebied.

Het habitattype **Vochtige alluviale bossen (H91E0C)** bevindt zich in het dal van de Boven Slinge en het zijdal van de Limbeek. Door de hevige regenval in de dagen voor het veldbezoek, staat dit habitattype tijdens het veldbezoek volledig onder water en is het niet toegankelijk. Het beekwater loopt langs de brug over de Klandermansweg, en verderop over het verhoogde pad naar de Stenen Brug heen, waardoor de beek niet kan worden overgestoken. Het habitattype is daarom alleen vanaf de hoge noordoever van de Boven Slinge bekeken en er kan geen gedetailleerde indruk worden gekregen van de vegetatieontwikkeling. Wel zijn de effecten van de beekdynamiek goed te zien: er is slib afgezet, zijn stukken oever afgeslagen en bomen in de beek terecht gekomen. Ook zijn langs de beekoever Bosbeekjuffers, Boommarters en een Iepenpage waargenomen.

De dynamiek van het beeksysteem met afzetting van fijn sediment functioneert vrij goed, ondanks onnatuurlijk hoge en korte waterpieken. Om effecten van waterkwaliteit en beekdynamiek op de kwaliteit van het habitattype te volgen, is het van belang om bij het volgende veldbezoek aandacht te besteden aan de ontwikkeling van ruigtekruiden in het bos. Hoewel niet verwacht wordt dat opslibbing van de bosbodem door beekafzettingen een probleem is voor het hier aanwezige elzenbroekbos, is het aan te bevelen om de ontwikkeling van de maaiveldhoogte op enkele plekken te gaan volgen. Voor de natuurwaarden van beek- en bossysteem, is het wenselijke om in de beek gevallen bomen waar mogelijk te laten liggen. Voor de lange termijn is het uitvoeren van een beeksysteem-analyse te overwegen, om helder te krijgen hoe het huidige systeem functioneert ten opzichte van een natuurlijk beeksysteem, en welke kansen er liggen.

Op enkele plekken zijn groepen van Reuzenberenklauw opgekomen. Het betreft lichte plekken in het bos, aan de oever van de Boven Slinge. Deze zetten plaatselijk de kwaliteit van het habitattype onder druk. Om dit tegen te gaan en verdere uitbreiding te voorkomen, is het wenselijk om deze soort te bestrijden. Dit kan door enkele jaren lang maaien en volgen van de ontwikkeling.

In de zuidelijke helft van het gebied bezoeken we de locaties met de habitattypen **Beuken-Eikenbossen met Hulst (H9120)** en **Eiken-Haagbeukenbossen (H9160A)**. Daarbij besteden we speciale aandacht aan de hier aanwezige sloten en greppels en de aan de bossamenstelling en -structuur.

Verondieping van de aanwezige sloten en greppels is een belangrijke maatregel voor realisatie van de uitbreidingsdoelstelling voor het Eiken-haagbeukenbos, dat hier van nature in afwisseling voorkomt met het Beuken-eikenbos. Deze maatregel moet nog nader worden uitgewerkt. Er wordt voorgesteld om te verondiepen door eerst op te schonen (bagger eruit) en dan de bodem tot dicht onder maaiveld op te hogen met lemig materiaal dat goed aansluit bij de bodemsamenstelling van het gebied. Het is daarbij voor de eigenaren en vanuit cultuurhistorische waarde van belang om de walletjes langs de watergangen in stand te houden. Floristisch is de waarde van deze walletjes beperkt. Ook behoud van vitaliteit van bomen is een belangrijke overweging bij de wijze van uitvoering van deze maatregel.

Tijdens het veldbezoek wordt vastgesteld dat niet alle watergangen op de maatregelenkaart staan. Het is van belang om deze sloten en greppels bij de voorbereiding van de uitvoering volledig in kaart te brengen. Midden in het bosgebied gaat het water nu via een duiker onder een zandweg met fietspad door. Deze duiker is nu verstopt, waardoor de weg en het fietspad deels zijn ondergelopen. In samenhang met verondieping van de watergangen in het bosgebied, lijkt het aanleggen van een ondiepe voorde in de weg als alternatief voor een duiker een goede oplossing.

In een deel van het habitatype Beuken-eikenbossen met hulst is in 2010 een zestal dikke beuken omgewaaid. Deze bomen zijn blijven liggen en zorgen voor dik dood hout en een toename van de natuurwaarde in dit bosgedeelte. In open plekken staat plaatselijk vrij veel verjonging van lariks en andere naaldboomsoorten. Het is wenselijk om deze te verwijderen (uittrekken) en waar mogelijk zaadbomen in de omgeving te vellen. Op een aantal plaatsen verspreid over de drogere delen van het bosgebied komt Amerikaanse vogelkers voor. Vooral voor behoud en ontwikkeling van de kwaliteit van habitatype Beuken-eikenbossen met hulst is het gewenst om de Amerikaanse vogelkers te bestrijden en daarmee (verdere) verspreiding in het habitatype te voorkomen. Ook de uitheemse soort Groot nagelkruid heeft zich op een aantal plekken gevestigd. Deze soort kan zich snel uitbreiden en ook kruisen met de inheemse bosplant Geel nagelkruid. Hierdoor kan deze soort mogelijk een bedreiging gaan vormen voor de kwaliteit van boshabitattypen.

Het Eiken-haagbeukenbos-gedeelte in het zuidoosten is door aanwezigheid van enkele grote beuken donker. Er wordt voorgesteld om voorzichtig iets meer licht in het bos te brengen door het vellen van een grote beuk in het Eiken-haagbeukengedeelte en van een andere grote beuk in het aangrenzende bos. Naast Bosanemoon, Witte Klaverzuring, Gele dovenetel en Gulden boterbloem is hier ook verjonging van Haagbeuk aanwezig. Maar er staat ook verjonging van Gewone esdoorn, die de Haagbeukverjonging kan gaan verdringen. Het is wenselijk om de jonge esdoornopslag te verwijderen (uittrekken) en esdoornzaadbomen in de omgeving te vellen.

Buiten het habitattype, aan de zuidoostrand van het Natura 2000 gebied, is de hier aanwezige poel vrijgesteld door alle grote randbomen (beuken) te vellen. Het water in de poel is afkomstig uit het aangrenzende landbouwgebied, en kan van hieruit via boswatergangen het bos in. Door de aanvoer van voedselrijk water, is de poel eutroof (kroos) en door het licht zijn de oevers verruigd. Als de geplande afkoppeling van de poel (en daarmee het aangrenzende bos) van het landbouwwater (M2B) is gerealiseerd, is het wenselijk om de poel ook te schonen, zodat het voedselrijke materiaal hier wordt afgevoerd.

Een graslandperceel tussen de Wooldse Weg en de Boven Slinge wordt op basis van voortschrijdend inzicht door Natuurmonumenten anders ingericht dan was voorzien. De herinrichting zal ten goede komen aan de kwaliteit van de aangrenzende boshabitattypen, maar er zal geen omvorming naar bos plaatsvinden, zoals nu in de Gebiedsanalyse is aangegeven.

Conclusie

De waargenomen ontwikkeling van de stikstofgevoelige habitattypen in het Natura 2000 gebied laten een beeld zien dat overeenkomt met de Gebiedsanalyse. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat de aanwezige habitattypen op dit moment achteruitgang laten zien in kwaliteit of oppervlakte. Wel zijn enkele ontwikkelingen vastgesteld die aandacht vragen om knelpunten in de toekomst te voorkomen.

De volgende aandachtspunten en aanbevelingen zijn naar voren gekomen:

- Bij volgende veldbezoeken vinger aan pols houden bij ontwikkeling ruigtekruiden in Vochtige alluviale bossen (H91E0C).
- Volgen ontwikkeling maaiveldhoogte door opslibbing op enkele plekken in de Vochtige alluviale bossen (H91E0C).
- Lokaal bestrijden Reuzenberenklauw in Vochtige alluviale bossen (H91E0C),
- Zorgvuldig uitwerken maatregel verondiepen detailafwatering (M2A) ten behoeve van de Eiken-Haagbeukenbossen (H9160A), met aandacht voor wijze van verondiepen, behoud walletjes en volledigheid mee te nemen sloten en greppels.
- Tegengaan verjonging van naaldboomsoorten in (open plekken in) Beuken-Eikenbos (H9120) en van esdoorn in Eiken-Haagbeukenbos (H9160A).
- Bestrijden van Amerikaanse Vogelkers en Groot nagelkruid in gehele bosgebied,
- Bij eerstvolgende SNL kartering plantensoorten (invasieve) exoten meenemen, zodat verspreiding hiervan goed in beeld komt.
- Iets meer licht brengen in Eiken-Haagbeukenbos (H9160A) in zuidoosten door vellen beuk.
- Schonen poel in zuidoosten na afkoppeling landbouwwater.
- Aanpassen in Gebiedsanalyse van invulling maatregel omvorming perceel grasland (M4).

Dit verslag is vastgesteld door:

.....
Handtekening

(datum)

.....
Handtekening

(datum)